

Ing. Olimpiu Chișiu

Ocolul Silvic Mara

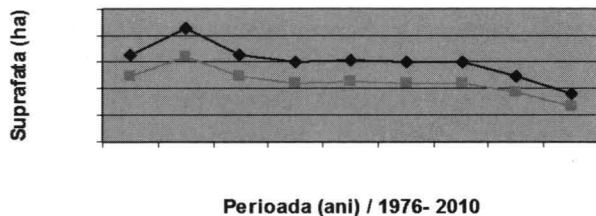
Sighetu Marmăției

Programul național 1976 – 2010 este elaborat sub forma și caracterul unei legi (Legea Nr. 2/15 aprilie 1976) prin care s-a stabilit la nivel național evoluția principalilor indicatori din silvicultura (împăduriri, recoltare masa lemnoasă, lucrări de îngrijire, probleme de mecanizare, drumuri forestiere etc.) pe o perioada de 35 de ani. Valorile acestor indicatori sunt stabilite pe intervale de cate 5 ani, pentru toate nivelele administrative, dar și pe intervale de un an, la nivel județean și de ocol silvic.

Lucrarea de față își propune urmărirea unui singur indicator și anume cel de împăduriri. În acest scop s-au extras prevederile stabilite la nivel național legate strict de acest indicator. Pornind de la aceste date s-au calculat suprafețele ce revin a fi plantate în intervale de 5 ani sau de un an în cadrul Ocolului Silvic Mara. Astfel, utilizând valorile din Programul National, s-au calculat procentele pe fiecare interval, iar apoi, acestea s-au aplicat suprafeței totale a Ocolului Silvic Mara, rezultând planul calculat pe fiecare interval de 5 ani, la nivel de ocol. (tabelul nr. 1).

Din evidentele Ocolului s-au extras cifrele de plan repartizate de Inspectoratul Silvic Județean (denumirea Direcției Silvice la acea data, 1976) și s-au reprezentat grafic cele doua serii de rezultate (tabelul nr. 2). Reprezentarea grafica (graficul nr.1) reflecta faptul ca modalitatea de calcul a lucrărilor de împăduriri planificate este corectă, pentru ca cele doua grafice sunt identice ca forma și reliefează decalajul dintre valorile rezultate din calcul și cele adoptate ca plan de realizare la nivel de ocol (valorile adoptate sunt cu circa 100 – 200 de ha mai mari, în funcție de intervalul de timp propus).

**Comparatie între planul stabilit din evidentele
Ocolului Silvic Mara cu planul calculat din
Programul Național**

Graficul nr. 1. Reprezentarea grafica a suprafețelor calculate și planificate

Specificații	1961 1965	1966 1970	1971 1975	1976 1980	1981 1985	1986 1990	1991 1995	1996 2000	2001 2005	2006 2010	Total
Programul național mii ha	248,4	233,2	304,0	234,0	212,0	216,0	213,0	213,0	177,0	127,0	2177,6
Procente calculate %	11	11	14	11	10	10	10	10	8		100
Plan ocol ha	518,6	486,9	634,7	488,6	442,6	451,0	444,7	444,7	369,6	265,2	4546,6
Realizări ocol ha		265,8	872,7	1089,0	901,0	600,5	327,0	274,0	95,0	88,0	4513,0

Tabelul nr. 1. Calculul suprafețelor la nivel de ocol silvic pe baza cifrelor din Programul Național

Tabelul nr. 2. Suprafețe planificate și calculate conform Planului Național

Perioada (ani)	Plan evidente (ha)	Plan calculat conform Programului național (ha)
1966-1970	656,6	486,9
1971-1975	856,0	634,7
1976-1980	658,9	488,6
1981-1985	596,9	442,6
1986-1990	608,2	451,0
1991-1995	599,7	444,7
1996-2000	599,7	444,7
2001-2005	498,4	369,6
2006-2010	357,6	265,2
Total	5432,0	4028,0

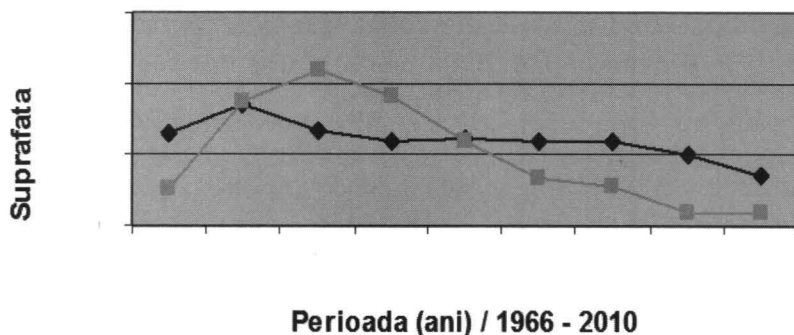
Tabelul 3 și graficul 2 analizează evoluția suprafețelor planificate pentru plantare și realizările efective. Față de planificarea inițială se observă două momente deficitare: perioada 1966 -1970 (reprezintă debutul lucrărilor de împăduriri planificate) care este motivat deficitară, deoarece este legată de inițierea acțiunilor; perioada 1989- 2010, înregistrează cel mai mare deficit de lucrări, deoarece este influențată de fluctuațiile istorice, economice și sociale din România.

Tabelul nr. 3. Evoluția suprafețelor planificate și realizările efective

An	Plan	Realizări
1966-1970	656,6	265,8
1971-1975	856,0	872,7
1976-1980	658,9	1089,0
1981-1985	596,9	901,0
1986-1990	608,2	600,5
1991-1995	599,7	327,0
1996-2000	599,7	274,0
2001-2005	498,4	95,0
2006-2010	357,6	88,0
Total	5432,0	4513,0

Între aceste două momente se observă o depășire și un vârf ale realizărilor față de planificare, înregistrate în intervalul 1976 - 1989. Această perioadă de vârf a realizărilor este marcată de momentul implementării Programului național (1976) și de cel istoric, din 1989, după care realizările cunosc o curbă descendentă și minimuri istorice aflate sub pragul primelor valori înregistrate la debutul lucrărilor de împădurire (1966).

Plan si realizari conform evidentelor din Programul National

Graficul nr. 2. Evoluția suprafețelor planificate și realizările efective

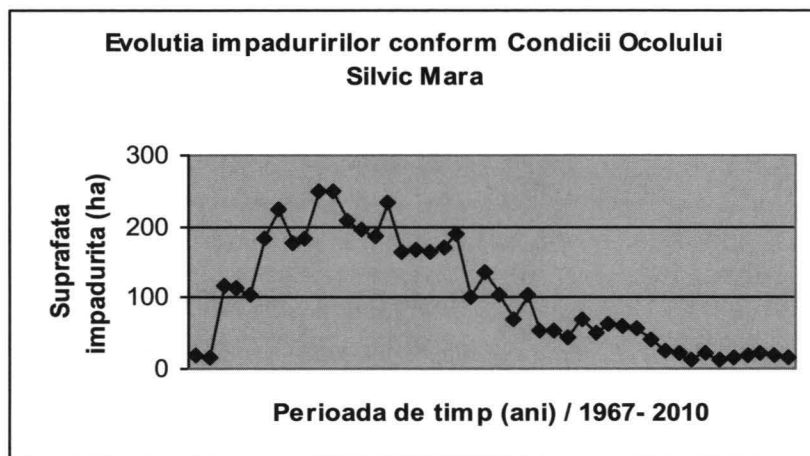
Am fi tentați să contestăm cifrele realizate în această perioadă de vârf, deoarece se cunoaște modul de raportare în perioada comunistă a cifrelor de plan. Argumentul adus în sprijinul raportărilor, pentru a proba corectitudinea acestora, este faptul că, spre deosebire de alte sectoare ale economiei, în silvicultură exista așa-ziși „martori” care pot afirma sau infirma aceste realizări prin existența sau inexistența pădurilor pe suprafețele plantate. Cu alte cuvinte, dacă avem pădure pe suprafețele plantate, cu o compoziție corespunzătoare, înseamnă că cifrele raportate sunt corecte și suntem îndreptățiți să credem veridicitatea datelor raportate pentru că suprafețele acoperite cu vegetație forestieră există în teren (excepție fac exploatările forestiere iraționale din proprietățile particulare, după caz).

Din graficul 2 rezultă că surplusul lucrărilor de împădurire realizate este jumătate față de deficitul înregistrat pe intervalul studiat, astfel încât per total, planul stabilit prin Programul național nu a fost realizat. Punctele de intersecție ale celor două grafice reprezintă două momente importante și anume: primul – reprezintă atingerea pentru prima dată a prevederilor propuse, iar al II-lea, momentul istoric reprezentat de anul 1989.

După acest an, 1989, realizările intră pe o pantă descendentă, scăderea fiind determinată de lipsa fondurilor ce trebuiau alocate lucrărilor de împădurire (lipsuri cosemnate în cronica ocolului) și retrocedările de pădure efectuate ezitant și influențate de fluctuațiile politice din România, din acea perioadă.

Graficul nr. 3 detaliază realizările lucrărilor de împădurire pe intervale de câte un an și are forma specifică a distribuției normale (curba lui Gauss), dar asimetrică, cu maximumul curbei înregistrat în prima perioadă a proiectului. Din grafic se mai observă că au mai existat încercări de

menținere a realizărilor la nivelul planului stabilit inițial, dar începând din anul 2003, curba realizărilor este relativ constantă, fără mari fluctuații, stabilizată la nivelul minim înregistrat pentru tot intervalul luat în calcul. Acest aspect indică faptul că lucrările de împădurire vor rămâne și în continuare la acest stadiu, fără a exista condiții de creștere a lor, din cauza lipsei fondurilor necesare efectuării lucrărilor de împădurire.

Graficul nr. 3. realizările lucrărilor de împădurire în perioada 1967-2010

Pentru a urmări cât mai fidel evoluția lucrărilor de împădurire în intervalul 1976– 010, am convenit introducerea următorului indice:

$$I_p = \frac{S_p}{S_t}$$

Unde:

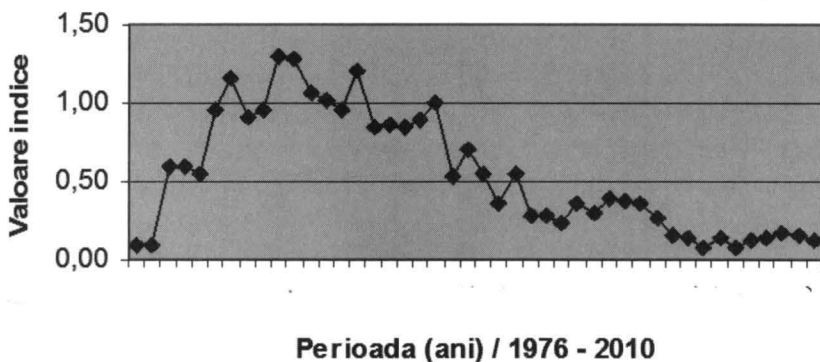
I_p = indice de plantare

S_p = suprafața plantată anual sau pe interval de 5 ani

S_t = suprafața totală a ocolului (anuală sau pe interval de 5 ani ori 10 ani)

Acest indice urmărește ponderea din suprafața ocolului reprezentată de suprafețele plantate. Acest lucru este important pentru ca suprafața totală a ocolului este afectată periodic de retrocedările de pădure și este în continuă scădere. Așadar, avem suprafețele plantate aflate pe o curbă descendentă, în continuă scădere, dar și suprafața totală a ocolului, tot în continuă scădere. Reprezentând grafic acest indice (graficul 4), observăm că acesta are aceeași formă cu graficul nr. 3, ceea ce confirmă că, deși suprafața ocolului este în scădere, acest lucru nu a influențat nivelul de realizare al lucrărilor de împădurire. Acest nivel este unul scăzut și cu tendința de a rămâne constant la un minim istoric și pentru următorii ani.

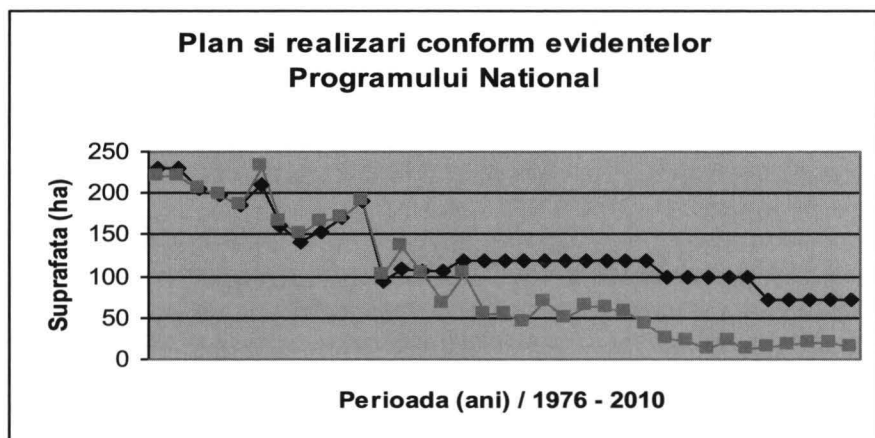
Evolutia indicelui de împădurire

Graficul nr. 4. Evoluția indicelui de împădurire pentru perioada 1976-2010

Graficul nr. 5 prezintă realizările începând cu anul 1976 și terminând cu anul 2010. Acesta ilustrează clar deficitul foarte mare privind realizările lucrărilor de împădurire. Deși planul este în scădere, cu paliere constante, se observă ca minimum acestuia este totuși de trei ori mai mare decât realizările. Stabilirea unui plan constant la un anumit nivel este o procedura normală care se stabilește în legătura cu planul de tăieri și împăduriri pe alte terenuri. Perturbările produse la nivel economic, istoric, social și de altă natură în Romania (după anul 1989) au dus la stabilizarea unui nivel de împădurire situat la circa 30% fata de nivelul propus. Nivelul inițial a fost stabilit în condițiile unui climat economico-social și istoric de o cu totul altă factură (înainte de momentul 1989). Acest lucru se observă foarte simplu din faptul că pe suprafețele retrocedate, deși sunt necesare, se efectuează lucrări de împădurire la un nivel foarte redus. După anul 1989 (ultimul punct de intersecție al celor două curbe din graficul nr. 5) a mai existat, după o scădere mare în 1990, o încercare de revenire spre plan în anul 1991, după care urmează prăbușirea realizărilor către nivelul lor minim de azi. Toata perioada 1991 – 2000 (când graficul realizărilor se stabilizează la nivel minim, dar constant) este caracterizată de oscilații, cu tendința de scădere constantă. Aceasta tendință este determinată de perioadele de retrocedare a pădurilor în baza diferitelor legi ale fondului funciar, ultima prăbușire importantă fiind în anul 2000 (Legea 1/2000). Dacă în 1991 (anul adoptării Legii 18/1991, prima lege de retrocedare a suprafețelor de pădure) suprafețele parcurse cu împăduriri scad puternic față de plan, acestea cunosc o ușoară revenire în 1992 (anul în care ocolul se confrunta, totuși, cu lipsa fondurilor destinate împăduririlor), după care urmează o scădere și mai

dramatică în anul 1993, scădere care va fi definitivă, fără posibilități de revenire.

*Graficul nr.5. Plan și realizări conform evidentelor
Programului național 1976-2010*

Concluzii:

1. Prevederile Programului național s-au dovedit a fi corecte, deoarece cifrele prevăzute de acesta au fost atinse în perioada anterioară anului 1989 („martorii” care certifică aceste date sunt reprezentați de suprafețele de pădure existente).
2. Prevederile Programului național puteau fi atinse și în ultimii ani, în condițiile unei dezvoltări normale a societății românești, prin gospodărirea rațională și conformă cu regimul silvic a suprafețelor retrocedate.
3. Per ansamblu, deficitul împăduririlor este evident și stabilizat la un nivel foarte scăzut.
4. Revenirea la condițiile normale stabilite de Program se poate realiza doar printr-un salt spectaculos al creșterii lucrărilor de împădurire asemănător cu cel din anii ‘60-‘70.
5. Actualmente, lucrările de împădurire nu se pot realiza cantitativ la un nivel ridicat, datorită posibilităților financiare reduse, lipsa constrângerilor pentru cei care nu respecta regimul silvic, reducerea numărului de pepiniere (de la 11 existente în 1989, la 4 în 1999), neefectuarea culturilor speciale (pomi de iarnă, lemn pentru celuloză, dud, nuc, cireș, arbuști fructiferi - cătină, mălin, afin, scorus - perdele forestiere, pini pentru colofoniu, plop euramerican etc.).

Bibliografie

- *** - Condicta Ocolului Silvic Mara (1960- 2001);
- *** - Legea 2/15 aprilie 1976 - Programul național pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976 - 2010;
- *** - Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de construcții, Departamentul Silviculturii, ISJ Maramureș, Ocolul Silvic Mara – Evidența pentru urmărirea realizării sarcinilor ce decurg din „Programul național pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976 - 2010”, Broșura nr.1, Etapa 1976 – 1980;
- *** - Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de construcții, Departamentul Silviculturii, ISJ Maramureș, Ocolul Silvic Mara – Evidența pentru urmărirea realizării sarcinilor ce decurg din „Programul național pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976 - 2010”, Broșura nr.2, Etapa 1981 – 1985;
- *** - Ministerul Silviculturii, ISJ Maramureș, Ocolul Silvic Mara – Evidența pentru urmărirea realizării sarcinilor ce decurg din „Programul național pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976 - 2010”, Broșura nr. 3, Etapa 1986 – 1990;
- *** - Ocolul Silvic Mara – Planul cincinal 1976-1980;
- *** - Ocolul Silvic Mara – Planul cincinal 1981-1985;
- *** - Ocolul Silvic Mara – Planul cincinal 1986-1990;
- *** - Situațiile 1-10 privind analiza activității desfășurate pe linia gospodăririi fondului forestier;